

UTTAN ÚR HEIMI

Fingu sekkin

Fýra týðandi meðarbeiðarar hjá stóru ameríkonsku sjónvarpsstöðinni CBS hava fingið sekkin.

Tey fýra hövdu ábyrgdina av einari sending um George W. Bush, forseta. Sendingin, sum bleiv send í september og sostatt undir valstríðnum upp undir forsetavalið, snúði seg um hertænastuna hjá Bush. Í sendingini vildu tey vera við, at Bush hevði fingið serviðgerð, og at hann tí var sloppin undan at fara til Vietnam at gera tænastu. Tey vildu eisini vera við, at hann hevði heldur ikki lokið allar treytir, tá hann gjørdi tænastu hjá flogvápnum.

Sendingin hjá CBS fekk nógvar atfinningar, og stóðin setti tí eina nevnd at kanna innihaldið. Nú hevur nevndin kunngjørt úrslitið, og niðurstøða hennara er, at innihaldið var ikki nóg væl undirbyggt, og at tey, sum gjørdur sendingina, fóru alt ov lætt um tað tilfarið, sum tey hövdu um forsetan og fortíð hansara. Tað hevur nú kostað teimum arbeiðið.

OPEC stýrir øllum

Nýggj tøl hjá tíðindastovuni Bloomberg News avdúka, at hendan seinasta mánaðin hava limalondini í oljufelagsskapinum OPEC skarvað næstan 500.000 tunnur av teirri dagligu framleiðsluni.

Tað hevur havt við sær, at oljuprísurin er farin at hækka aftur, eftir at hann fall herfyri. Í síðstu viku var prísurin á norðsjóvaroljuni 43 dollarar fyri tunnuna, men fyrradagin var hann komin upp á 43,70 dollarar, og á marnaðinum verður sagt, at hann fer at hækka upp aftur meiri.

Tað er sostatt OPEC, sum stýrir marknaðinum og prísinum, og tað hevur fingið fleiri innan oljuvinnuna at finnast at viðurskiftunum. Ein teirra er stjórin í British Petroleum, Lord Browne. Hann heldur, at OPEC-londini eiga at lata útlendskar íleggjarar fáa atgongd til oljuvinnuna har, men higartil hava slíkir tankar ikki vunnið frama.

Ap. framgongd

Ein nýggj meiningakanning í Noregi vísir, at Arbeiðaraflokkurin hevur havt stóra framgongd í seinastuni.

Kanningin, sum Gallup hevur gjørt, vísir, at Arbeiðaraflokkurin hevði fingið 32 prosent av atkvøðunum, var stórtingsval nú, og tað er 4,5 prosentstíg meiri enn í einari tilsvareandi kanning í síðsta mánað. Hin stóri andstøðuflokkurin, Sosialistiski Vinstraflokkurin, missir 2,5 prosentstíg og hevur nú 15,5 prosent av veljarunum aftan fyri seg. Tann stóri stjórnarflokkurin, Høgri, hevði ambært kanningini fingið 18 prosent, var val nú, meðan Kristilífi Fólkaflokkurin hjá Kjell Magne Bondevik, forsætisráðharra, hevði fingið 5,5 prosent. Framburðsflokkurin fær 19 prosent, og tað er tað sama sum í desember.

Niðurstøðan av kanningini er, at hevði stórtingsval verið nú, hövdu flokkarnir á vinstravonginum fingið 93 tinglimir, meðan teir borgarligu hövdu fingið 76.

Tjena ov lítið

Bankarnir í Danmark eru væl fyri fíggjarliga, men teir forvinna ov lítið av pengum. ð

Tað er niðurstøðan hjá stovninum Moodys, sum millum annað kannar kredittvirðið hjá peningastovnum kring heimin. Stovnurin hevur júst kannað kredittvirðið hjá teimum evropeisku bankunum, og her eru teir dansku bankarnir í tí niðara endanum, sigur danska útvarpið.

Moodys sigur, at dansku bankarnir fáa ov lítið burtur úr lánunum, sum teir lata, og harafturat hava teir alt ov nógvar deildir kring landið. Sambært Moodys hava dansku bankarnir líka nógvar deildir sum bankarnir í Svøríki, sjálvt um Svøríki er á leið tíggu ferðir størri enn Danmark, og sjálvt um sviar eru næstan tvær ferðir so nógvir í tali.

Kann fáa 17 ára fongsul

Charles Graner er ákærdur fyri at hava verið høvuðsmaðurin aftan fyri fangapín-ingina í Abu Ghraib-fongslinum í Irak. Nú skal hann svara fyri seg

RÆTTARMÁL

Árni Joensen
fartekst@mail.dk

Charles Graner og unnusta hansara, Lynndie England, gjørdust kend um allan heimin, tá sjónvørp og bløð kunngjørdur myndir av teimum báðum saman við naknum irakskum fangum í Abu Ghraib-fongslinum í Bagdad.

Mánadagin kom Charles Graner fyri ein hernaðardómstól í Fort Hood í Texas, har hann er ákærdur fyri at hava verið høvuðsmaðurin aftan fyri viðferðina, sum teir iraksku fangarnir fingur. Á fyrsta rættarfundinum noktaði Charles Graner sek sekan, og verji hansara, Guy Womack, helt uppá, at Graner hevði ikki gjørt annað enn tað, sum yvirmenn hansara hövdu biðið hann gera.

– Hann gjørdi sítt arbeiði. Hann gjørdi eftir boðunum, og tað fekk hann eisini rós fyri, segði verjin í rættinum.

Ákærin svaraði, at Graner átti í hvussu er at vita, at tað, sum hann gjørdi, var ólógligt. Hann gjørdi samstundis greitt, at verður Graner dømdur sekur, kann

Charles Graner heldur uppá, at hann gjørdi ikki annað enn tað, sum hann fekk boð um at gera

hann fáa upp í 17 ára fongsul.

Fýra hermenn, sum gjørdur tænastu saman við

Charles Graner, hava játtað seg sekar, og triggir teirra hava fingið fongsulsrevsing. Triggir aðrir bíða eftir,

at mál teirra koma fyri ein dómstól í Fort Hood. Teirra millum er Lynndie England.

Hættaðu sær ikki at taka líkini upp

Eitt norskt skip sigldi fríggjadagin fram við fleiri líkum í Indiska Havinum, men manningin hættaði sær ikki at taka tey upp

FLÓÐALDAN

Árni Joensen
fartekst@mail.dk

Tað er álagt skipum at hjálpa fólki, sum eru í neyð á sjónum, men altjóða

reglurnar siga einki um, hvussu skip skulu bera seg at, um tey koma fram á lík, sum flóta í sjónum.

Skiparin á einum norskum farmaskipi var eisini í iva um, hvat hann skuldi gera seinasta fríggjadag, tá teir komu fram á níggu lík nakað vestur úr indonesisku oyruni Sumatra. Millum tey deyðu vóru fleiri børn. Men eftir at hava hugsað seg um gjørdi hann av at sigla frá líkunum. Hann helt, at líkini vóru so illa farin eftir at hava ligið næstan 14 dagar í sjónum, at tað var ikki

ráðiligt at taka tey upp. Harafturat hevði skipið ikki kølirúm at leggja tey í. Kortini gjørdi hann av at kunna reiðarið um tilburðin og avgerð sína.

Í norska reiðarafelagnum halda tey, at skiparin bar seg rætt at.

– Tað er ikki bara sum at siga tað at tak lík upp, sum hava ligið so leingi í sjónum. Tað eiga tey serkønu at gera. Tað hevði verið øðrvísi, um onkur teirra kanska var á lívi, sigur Marit Yteeide, kunningarstjóri á reiðarafelagnum,

við Aftenposten.

Í norska sjómannafelagnum ivast tey í, hvat skiparin og manningin áttu at gera í hesum førinum. Morten Øen, kunningarleiðari, sigur við Aftenposten, at undir vanligum umstøðum eiga skip at taka fólk upp, sjálvt um tey eru deyð.

– Reglurnar á økinum eru ikki nóg neyvar, og vit vita, at einstøk skip aftra seg við at steðga á í tilíkkum førum, sigur Morten Øen.